

Čarodějnice a stavění májí

(pálení čarodějnic – 30. dubna)

*Vijte holky věnce, která má mládence.
Však je dosti kvítí, až se louka svítí.
Však je dosti lupení, až se hora zelení.*

Dříve se věřilo, že v noci z 30. dubna na 1. května létají povětřím čarodějnice na svých pometlech a škodí lidem i zvířatům. Proto se hospodáři snažili ochránit před temnou silou, jak jen to šlo. Třeba tak, že zavřeli vra-

ta stavení na petlici, ke dveřím i k oknům dali větvičky ze stromu zvaného střemcha a zvířatům kolem krku uvázali červené pentličky. Proti zlé moci čarodějnic se také v předvečer svátku svatého Filipa a Jakuba zapalovaly ohně. Velké hranice se stavěly hlavně na kopcích, aby byly plameny šlehající vysoko k nebi vidět za tmy do širého okolí.

A jak to bylo s máji? Chlapci z vesnice vybrali už několik dní předem vysoký, zdravý strom, který pokáceli. Pak ho odvezli do vesnice, kde mu osekali spodní větve a kůru tak, že zůstal jen jeho zelený vršek. Ten děvčata ozdobila barevnými fábory, pentlemi, růžičkami a vyfouknutými vajíčky. Dospodu se pověsil velký, zelený, podobně vyzdobený věnec. Nakonec se strom, jemuž

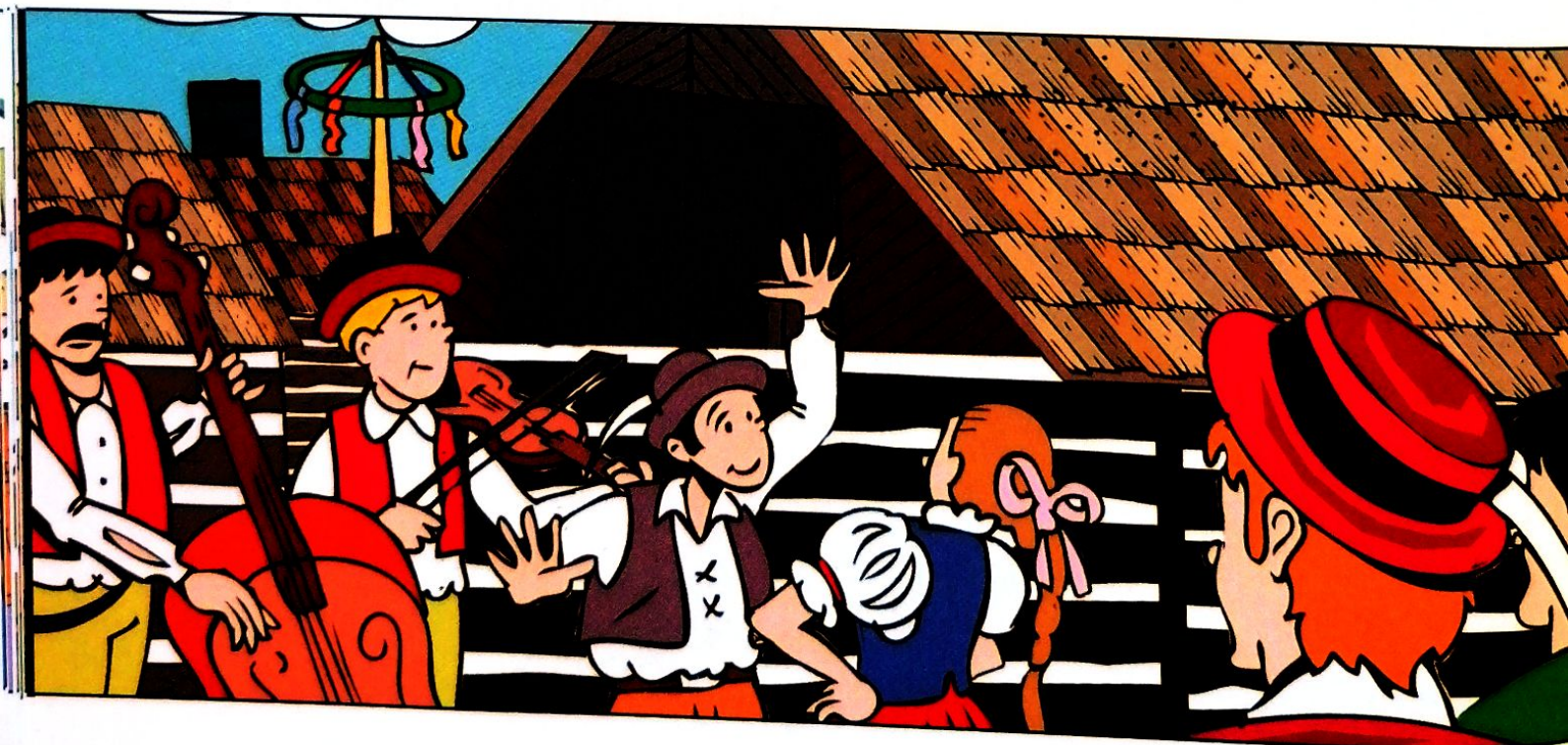
se také říkalo májka, musel vztyčit a zasadit do předem připravené jámy. Tohle všechno se odehrávalo uprostřed vesnice, nejlépe na návsi. Mezitím se rozhodlo, kteří z mládenců budou strom o filipojakubské noci hlídat. Mohlo se totiž stát, že by chasníci ze sousední vesnice májku pod rouškou tmy naschvál pokáceli. To by potom byla ostuda! Když se zlomyslníkům májku povalit nepodařilo, vyváděli

alespoň různé neplechy. Vyvezli vůz ze stodoly, natřeli okna kváskem či poházeli urovnané dříví. Chlapec, který měl ve vesnici vyhlédnutou dívku, jí mohl pod okny postavit menší májíček na znamení své lásky k ní.

Další den – na prvního máje – už od brzkého rána procházeli vesnicí muzikanti s mládenci a budili všechny spáče, hlavně děvčata. Dívka, kterou chlapec vyzval k tanci, přidala na připravený talířek peníz, aby večer u muziky dostali hudebníci zaplaceno. Mladí lidé si zatancovali před stavením či májkou a takto postupně obešla chasa dům od domu. Májový strom stával na návsi až do letnic.

Poměrně novým zvykem je políbit dívku či ženu na prvního máje pod rozkvetlým stromem. Pokud by se tak nestalo, mohly by do roka uschnout. A to by byla škoda!

Co jsou to Letnice?

Letnice, jinak také svatodušní svátky, jsou spojené s příchodem léta. Slaví se padesát dní po Velikonocích. V tuto dobu byl na učedníky Ježíše Krista slán Duch svatý, který je obdařil mimořádnými schopnostmi. Z obyčejných rybářů, tesařů a kovářů se stali lidé, kteří hodně cestovali a dokázali ostatní přesvědčit o Ježíšově nanebevstoupení. Všude, kam učedníci přišli, vyprávěli o Ježíšově životě a o Bohu, jenž ho povolal k sobě na nebesa. Mnoho mužů i žen se z toho důvodu nechalo pokřtít a dál šířili toto vyprávění a svoji víru zvanou křesťanství.

Tip pro vás: zapamatujte si úsloví

Ozve-li se v máji hrom, uchyt' kámen nebo strom a síla tě neopustí!

Nějaký kamínek si klidně přineste domů, abyste ho měli v případě bouřky po ruce. Navíc si ho můžete pomalovat, nejlepší je použít akrylové barvy. Nejdřív ale kamínek dokonale očistěte. Co si na něj namalujete, záleží jen na vás, třeba oheň nebo různě barevné květky.